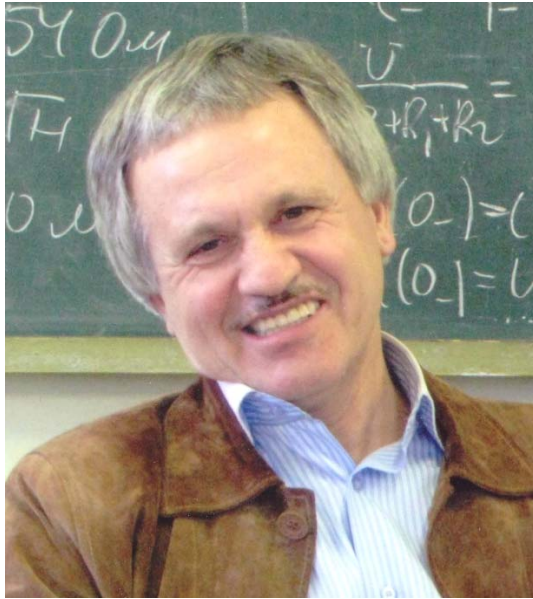

ДО 70-РІЧЧЯ ЧЛЕНА-КОРЕСПОНДЕНТА НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ
ЩЕРБИ АНАТОЛІЯ АНДРІЙОВИЧА

Завідувач відділу електроживлення технологічних систем Інституту електродинаміки НАН України, доктор технічних наук, професор, член-кореспондент НАН України, професор кафедри теоретичної електротехніки КПІ ім. Ігоря Сікорського Щерба А.А. народився 3 липня 1950 р. У 1972 р. закінчив Київський національний університет ім. Т.Г. Шевченка за фахом радіофізик (спеціалізація: квантова електроніка). Після закінчення ВУЗу за направленням працював інженером у НДІ "Квант", м. Київ (1972–1975 рр.). У 1975 р. вступив до очної аспірантури Інституту електродинаміки НАН України (до наукового керівника члена-кореспондента НАН України О.М. Міляха). Після закінчення аспірантури був направлений в Інститут електродинаміки НАН України, де пройшов науковий шлях від молодшого наукового співробітника до завідувача відділу електроживлення технологічних систем.

Дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук А.А. Щерба захистив у 1984 р., у 1989 р. йому присвоєно звання старшого наукового співробітника, докторську дисертацію за спеціальністю 05.09.03 "Електротехнічні комплекси та системи" захистив у 1993 р., у 2003 р. його обрано членом-кореспондентом НАН України, а в 2005 році присвоєно звання професора за спеціальністю 05.09.03 "Електротехнічні комплекси та системи".

Щерба Анатолій Андрійович є відомим вченим, який створив потужну наукову школу з електродинаміки та електрофізики взаємодії сильних електричних полів розрядно-імпульсних струмів у гетерогенних середовищах високовольтного електроенергетичного та електротехнологічного обладнання. Його дослідження та наукове обґрунтування нових особливостей і закономірностей локального підсилення електричних полів та інтенсивності електрофізичних процесів руйнації реальної полімерної ізоляції забезпечили розробку ним ос-

нов теорії підвищення надійності та ресурсу сучасних високовольтних кабелів енергетичного призначення і полімерних ізоляторів повітряних ліній електропередавання.

Визначення Щербою А.А. електроенергетичних, динамічних та електрофізичних закономірностей формування в провідних гетерогенних середовищах багатоканальних імпульсних струмів зі швидкою просторовою міграцією окремих електроіскрінь дали змогу розробити нові методи підвищення в десятки-сотні разів продуктивності промислових електроерозійних технологій з виробництва іскроерозійних мікро- та наноструктурних порошків з унікальними експлуатаційними властивостями.

Наукові результати Щерби А.А. опубліковано в 475 працях, з них – 10 монографій.

У 1998 р. А.А. Щербу у складі авторського колективу Інституту електродинаміки НАН України та НДІ високих напруг (м. Слов'янськ) нагороджено Державною премією України в галузі науки і техніки за роботу "Розроблення науково-технічних основ, організацію серійного виробництва та впровадження на лініях електропередачі 10–1150 кВ високовольтних ізолюючих конструкцій зі склопластика та силіконових еластомерів".

В останні десятиріччя Щерба А.А. та колектив відділу, яким він керує, у творчій співпраці зі співробітниками НТУ України «КПІ ім. Ігоря Сікорського», НТУ "Харківський політехнічний інститут" та заводу "Південкабель" (м. Харків) удосконалює основи теорії та технології підвищення електротермічної стійкості структурно-модифікованої полімерної ізоляції, надійності та ресурсу сучасних високовольтних кабелів енергетичного призначення. Високий рівень наукових результатів у цьому науковому напрямку та його важливість підтверджено отриманням співробітниками відділу Щерби А.А. ще двох Державних премій в галузі науки:

– 2007 р. – за роботу "Розробка та впровадження в серійне виробництво вітчизняної високовольтної кабельно-провідникової продукції на напругу до 110 кВ, що забезпечує підвищення надійності та безпеки систем електропостачання";

– 2018 р. – за роботу "Розробка та створення електротехнологічного комплексу виробництва кабельних систем надвисоких напруг".

Ще 2 премії Президента України для молодих вчених отримано учнями Щерби А.А. у 2009 і 2014 рр., що підкреслює важливість трудової діяльності А.А. Щерби, пов'язану з викладацькою і науковою роботою на кафедрі теоретичної електротехніки НТУ України "КПІ ім. Ігоря Сікорського", де він працює з 2003 року.

Як професор кафедри теоретичної електротехніки НТУ України "КПІ ім. Ігоря Сікорського" та професор Відділення цільової підготовки ІЕД НАН України А.А. Щерба багато зусиль приділяє підготовці молодих фахівців-електротехніків. Він підготував 10 докторів і 18 кандидатів технічних наук.

Наукові досягнення А. Щерби відзначено також премією НАН України ім. В.М. Хрущова (2010 р.) та Почесними грамотами Верховної Ради України (2009 р.) і Міністерства освіти і науки України (2008 р.).

Друзі, колеги, редакція журналу "Технічна електродинаміка" та численні учні щиро вітають Анатолія Андрійовича з ювілеєм, зичать йому доброго здоров'я, творчої наснаги, нових ідей та наукових досягнень.